

[Nathalie Lind.]

og uden for LO — „fuldt lovlige.“ Dette vil jeg stadig hævde er forkert, og det, der er det alvorlige, er, at man ikke er mere grundig i sin sagsforberedelse i arbejdsministeriet, at det ender med, at der gives os her i folketinget oplysninger, som ikke er fuldstændige. Her er jo ikke tale om tvivl, her er ikke tale om vurderinger, at en jurist kan have en anden opfattelse end den anden, det er ganske klare og utvetydige ord; retstilstanden i Norge er på dette område ganske den samme som i Danmark. Det er den ikke. Det får vi lejlighed til under en udvalgsbehandling at dyrke. Men jeg vil gerne her have påtalt dette.

Videre vil jeg sige, at det er noget forbavsende, at arbejdsministeren er henvist til en personlig samtale, som er foretaget af en medarbejder, jeg ikke kender. Jeg ved heller ikke, hvad samtalen er gået ud på. Jeg ved ikke, hvilken gruppe det drejer sig om. Var det arbejdsledere, man talte om? Var det almindelige lønarbejdere, man talte om? Jeg kender heller ikke forståelsesniveauet hos den medarbejder og heller ikke evnen til at videregive det oplyste.

Men derimod kender jeg den litteratur, der foreligger om emnet, den fandtes tilmed i arbejds- og socialministeriets bibliotek, dér måtte jeg fremskaffe den i eftermiddag. Derfra har jeg lov til at citere, hvad professor Kristen Andersen, som man altså nu påberåber sig her, selv siger, hvilket er citeret i det, jeg nævnte i formiddags fra Per Jacobsens artikel, der er fra oktober 1974. Det fulde citat er fra en bog „Fra arbejdslivets rett“, som Kristen Andersen udgav i 1967. Nu er jeg glad for, at ministeren noterer det; den findes altså i arbejds- og socialministeriets bibliotek og ikke engang i folketingets. Der har været, som ministeren måske ved, en ganske lang udvikling på dette område, hvor vi begynder med straffebestemmelser, hvor vi går videre med bestemmelser i særlovgivningen, hvor vi bevæger os over boykotlovgivningen, og hvor vi til sidst ophæver dette. Jeg citerede Per Jacobsen, for det er kortest, og det er altså dette citat, denne videnskabelige fortolkning, ministeren ikke vil anerkende eller lukker øjnene for. Per Jacobsen skriver: „Herefter skulle tilstanden i norsk ret være

den, at eksklusivklausuler er retsstridige som medførende utilbørlige indgreb i den enkelte borgers frihed. Denne tilstand synes accepteret i praksis.“

Der findes en lang redegørelse, som jeg må bede ministeren om at læse eller embedsmændene om at sætte sig ind i, siden man ikke vil referere til dette, fra side 348 og frem i Kristen Andersens „Fra arbejdslivets rett“. Der refereres, at man havde en Askimsag — måske siger det ministeren et eller andet — om nogle arbejdslederers ret til at organisere sig. Der blev på daværende tidspunkt nedsat et udvalg, hvor den daværende norske socialdemokratiske justitsminister, Oskar Gundersen — jeg citerer fra side 356 i denne bog — siger, da han skal prøve at løse denne konflikt:

„Formannen kan her ikke tillegge partenes oppfatninger afgjørende vekt. Meningen med den lovordning som formannen foreslår er å skape frihet for enhver til å velge den organisasjon han selv finner seg best tjent med. Selvsagt må det være full agitasjonsfrihet“ — jeg kunne tænke mig, at det på norsk betød det samme som aktionsfrihed her — „på alle hold — forutsatt at ikke agitasjonen tar slike former at den virker som utilbørlig pres — og de vanlige demokratiske muligheter for å overbevise og overtale må det ikke rokkes ved. Men det skal ikke være annet enn det frie ord, sammen med de erfaringer hver enkelt kan høste med hensyn til hvilke organisasjoner som best tjener hans interesser, som skal afgjøre hans valg.“

Kristen Andersen gennemgår derefter retstilstanden i Norge og skriver på side 359:

„Når det dernest er spørsmål om arbejdslivets øvrige arbejdsgiver- og arbejdstakerorganisasjoner, er det så vidt vites ingen av disse som inntar en avvisende holdning til organisasjonsretten, i den mening at de underkjenner enhvers rett til å la seg organisere“.

Og han slutter med, efter at det norske arbejdsråd har behandlet spørgsmålet i 1963, at sige — og det er det samme, jeg henviste til i artiklen fra 1974 — at det er arbejdsretsrådets opfattelse, at arbejdsgiverorganisationernes og arbejdstagerorganisationernes forhold til organisationsretten